

підприємство роздрібної торгівлі повинно систематично оцінювати власні адаптаційні можливості підприємства, під якими розуміється потенціал, який може бути використаний для попередження, подолання чи нейтралізації негативного впливу факторів зовнішнього середовища на його діяльність.

Література:

1. Краснокутська Н. С. Методологічні основи оцінювання реалізації потенціалу підприємства. Академічний огляд. 2010. № 1(32). с. 67-72.
2. Шершньова З. Є. Стратегічне управління: підруч. 2-ге вид., перероб. і доп. К.: КНЕУ, 2004. 699 с.
3. Саати, Т. Аналитическое планирование. Организация систем. М.: Радио и связь, 1991. 224 с.
4. Білошкурська, Н. В. Моделі адаптивної поведінки та їх роль у формуванні економічної безпеки підприємства. Актуальні проблеми економіки. 2010. № 12 (114). С. 101-104.

Варава А. А.

кандидат економічних наук,

доцент кафедри менеджменту і адміністрування

Марченко В. В.

аспірант кафедри менеджменту і адміністрування

Криворізький національний університет

м. Кривий Ріг, Дніпропетровська область, Україна

ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЧНОГО ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА

В останні роки можливості підприємств конкурувати один з одним все більше залежать від конкурентного статусу на ринках та інноваційного потенціалу підприємства. Характер економічних процесів значною мірою визначає особливості інноваційного потенціалу та в кінцевому результаті, формує стратегічні орієнтири його розвитку.

З урахуванням вітчизняних реалій становлення бізнесу набули розвитку наукові підходи до поширення інноваційної діяльності на рівні підприємств, регіонів, окремих галузей [1; 2]. Але, слід зазначити, що ряд питань до понятійного апарату, врахування галузевих особливостей стратегічного інноваційного розвитку підприємств та механізму його активізації, потребують подальшого дослідження.

Надійним підґрунтям для забезпечення конкурентоспроможності та ефективності діяльності підприємства у стратегічній перспективі є його інноваційний потенціал, який визначає рівень інноваційних можливостей у всіх функціональних напрямках. У даному дослідженні інноваційний потенціал підприємства розглядається як сукупність всіх видів наявних ресурсів, їх корисних властивостей, які дозволяють покращити (змінити) той чи інший об'єкт в напрямі реалізації нововведення при досягненні установлених цілей.

Впродовж багатьох років гірничо-збагачувальні підприємства мають значний внесок в експортний потенціал країни. Але, не дивлячись на позитивні тенденції їх розвитку за останні 10-15 років і збільшення прибутковості, вони мають багато проблем, пов'язаних із використанням застарілого обладнання, способів розробки родовищ, недостатнім впровадженням прогресивної техніки та матеріалів, недосконалим впровадженням екологічних заходів, неефективною системою управління тощо. Вирішити більшість проблем можливо завдяки впровадженню інновацій стратегічного спрямування за різними напрямками виробничої, управлінської та організаційної діяльності. З цією метою необхідно сформулювати ефективний стратегічний інноваційний потенціал (СІП) підприємства.

Під реалізацією СІП розуміємо досягнення певного результату (підвищення прибутковості) підприємства у довгостроковій перспективі.

Розглядаючи СІП з позицій сукупності складових потенціалів (виробничо-технологічного, науково-технологічного, кадрового та фінансово-економічного) слід зазначити важливість створення інформаційного потенціалу для підвищення ефективності розробки, залучення і впровадження інновацій на підприємстві (рис. 1). Чим більший ступінь повноти інформаційного забезпечення прийняття стратегічних інноваційних рішень, тим вища їх результативність.

Для посилення СП, окрім технологічних заходів, необхідно впроваджувати і ряд організаційних, спрямованих, насамперед на:

1) створення окремої структурної ланки в апараті управління, діяльність якої сприяла ефективним розробкам, залученню та впровадженню інновацій в заданих функціональних зонах підприємства (посилення науково-технічного та кадрового потенціалів);

2)

Рис. 1. Формування стратегічного інноваційного потенціалу підприємства (узагальнено авторами за результатами досліджень гірничо-збагачувальних підприємств)

3) збір та аналіз раціоналізаторських та інноваційних пропозицій, автори яких мають можливість отримати матеріальну винагороду у відсотках від економічного ефекту, що надається пропозицією (за зарубіжним досвідом 8-15%) (посилення науково-технічного, виробничо-технологічного та кадрового потенціалів);

4) удосконалення оцінки інноваційних проєктів на основі використання додаткових системних програм, що слугуватиме підвищенню якості інформаційного забезпечення процесу аналізу і впровадження інновацій (посилення інформаційного та науково-технічного потенціалів);

5) залучення додаткових джерел фінансування інноваційних заходів (проєктів) за функціональними зонами діяльності підприємства (посилення фінансово-економічного потенціалу).

Слід наголосити, що удосконалення більшості складових СІП здійснюється за рахунок посилення мотиваційних можливостей персоналу щодо активізації інноваційної діяльності.

У стратегічній діяльності сучасних гірничо-збагачувальних комбінатів (ГЗК) значна увага приділяється впровадженню комплексних екологічних заходів. Тому екологічна складова особливо присутня у науково-технічному та виробничо-технологічному потенціалах.

Комплекс обраних інноваційних заходів повинен бути узгоджений за строками та ресурсами СІП і забезпечувати високу результативність.

Дослідження інноваційної активності провідних ГЗК Кривбасу показали, що реалізація інноваційних пропозицій у вигляді системи взаємопов'язаних рішень потребує обґрунтування відповідних витрат на їх впровадження, а також оцінку їх ефективності та розрахунку економічного ефекту. В сучасних умовах використовуються різні критеріальні показники для оцінки ефективності інноваційних заходів. Їх вибір визначається строками впровадження інновацій, особливостями здійснення інвестицій, періодом окупності.

На підприємствах ГМК часто зустрічається ситуація, коли інвестиції здійснюються не одноразово, а по частинам – протягом декількох років. У такому випадку можна використовувати чисту поточну вартість (NPV) з урахуванням можливостей одержання кредитних коштів, ранжування проектів, властивості адитивності. Для ґрунтового вибору інновацій доцільно використовувати і інші критерії, такі як тривалість конкурентної переваги, наявність аналогів на ринку, для корпоративних підприємств доцільним є показник економічної ефективності з позиції акціонерів – загальна акціонерна віддача (TSR).

Таким чином, у результаті упровадження інноваційних заходів у стратегічному періоді сумарний економічний ефект S визначається як дисконтована в часі сума ефектів S_{ij} за винятком загальних одноразових витрат, пов'язаних безпосередньо з розробкою або придбанням інновацій:

$$S = \sum_{i=1}^T \frac{S_{ij}}{(1+r)^i} - K_i,$$

де K_i^3 – загальні інвестиційні витрати, пов’язані із розробкою або придбанням інновацій підприємством; T – горизонт планування; r – ставка дисконтування.

Наприкінці, слід наголосити, що спроможність до перетворень на підприємствах у перспективі буде залежати від відповідності інноваційної стратегії загальному стратегічному курсу, достатності обсягів фінансування і ефективності формування СІП.

Література:

1. Савчук А. В. Теоретические основы анализа инновационных процессов в промышленности: монография. Донецк: НАН Украины. Ин-т экономики промышленности, 2003. 448 с.
2. Ілляшенко С. М., Біловодська О. А. Управління інноваційним розвитком промислових підприємств: монографія. Суми: ВТД «Університетська книга», 2010. 275 с.

Васалатій І. В

студентка

Науковий керівник: **Алескерова Ю. В.**

доктор економічних наук

Вінницький національний аграрний університет

м. Вінниця, Україна

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

Домінуючими завданнями підприємства є самостійне планування, контроль, оцінка і аналіз діяльності. Водночас фінансова стійкість є найважливішою характеристикою фінансово-економічної діяльності підприємства. У випадку, якщо підприємство є фінансово стійким, воно має переваги перед іншими підприємствами того самого профілю в залученні інвестицій, отриманні кредитів, виборі постачальників та підборі кваліфікованих кадрів. Крім того, зазначене підприємство не вступає в конфлікт з державою та суспільством щодо нарахування